

NOORD-NEDERLAND 2030: Europees koploper klimaatambitie

V N O N C W
—
N O O R D

MKB
Nederland
Noord

Noord-Nederland 2030: Europees koploper klimaatambitie

Onze toekomstvisie

Als het aan ons ligt is Noord-Nederland in 2030 dé regio waar we goed kunnen leven, goed kunnen wonen en goed kunnen werken. Het is er schoon en ruim, en het westen van Nederland én Duitsland liggen op steenworp afstand. Een regio waar gezamenlijk wordt gewerkt aan prettige leefomgeving. Gezamenlijk, want de provincies versterken elkaar in waar ze goed in zijn, werken samen en gaan in denken én doen over de grenzen heen.

We zijn, in 2030, bovendien onbetwist de nummer 1 op het gebied van klimaatambitie – en daarmee *keyplayer* in Europa. We lopen voorop in de energietransitie, circulaire economie, mobiliteit en innovatie op dat gebied.

Het lijkt een visioen, maar wel een visioen dat we werkelijkheid kunnen laten worden. Sterker nog, we zijn er hard naar op weg.

Kijk bijvoorbeeld naar de Friese ambitie én inspanning op circulaire economie en wat daar al wordt gerealiseerd. Of de Groningse en Drentse inzet op de energietransitie, met als hoogtepunten groen gas en groene waterstof.

Maar we doen meer. De agrifood sector is in onze regio zeer innovatief – en dan hebben we het nog niet eens over de werkgelegenheid die dit met zich meebrengt. De kennis van Noord-Nederland op het vlak van water is internationaal toonaangevend en ook rondom gezondheid en vitaliteit zijn er prachtige Noordelijke voorbeelden. We zien dat ondernemers, onderwijs en overheid elkaar opzoeken, clusters vormen om van elkaar te leren, samen te werken en het bereik te vergroten. Ook de Economic Board Noord-Nederland (EBNN) is daar een voorbeeld van. Het is uniek, zo'n samenwerkingsverband tussen drie provincies, vier grote steden, het bedrijfsleven en het onderwijs.

Wat ontbreekt er nu aan?

Maar het ideaalbeeld – dat wij al voor ons zien – daar zijn we nog niet. Bovendien houden we het bij ons, in onze eigen regio, maar daarbuiten zijn we onvoldoende zichtbaar. We laten ons niet genoeg zien. Niet naar de rest van Nederland, en niet richting Europa. Daar laten we kansen liggen – want om kansen te krijgen, moet je wel gezien en gehoord worden.

Ook op het gebied van noordelijke samenwerking is er een wereld te winnen. Letterlijk, want als we koploper willen worden op het gebied van klimaatambitie moeten we onze krachten bundelen. Kennis delen, samenwerken, massa maken op groene chemie, circulaire economie, waterstof, groen gas, CO₂-reductie. Niet meer als provincie, maar gezamenlijk als het Noorden. Elkaar wat gunnen, hoort daar óók bij.

Een mooi voorbeeld is het Nationaal Programma Groningen, een historische kans. Voor Groningen, maar eigenlijk vooral ook voor heel Noord-Nederland. Dit kan de energietransitie een boost geven richting de toekomst die wij voor ons zien. Mits we die 1,15 miljard voor het overgrote deel investeren in de energietransitie, met als focuspunten aan de energietransitie gerelateerde innovatie en onderzoek, toepassing en bedrijvigheid. Dit kan van groot effect zijn op de structurerende economie in Groningen, maar als we de gezamenlijkheid opzoeken óók op Friesland en Drenthe.

De EBNN is er, dat is een mooie eerste stap, ook in het bundelen van de krachten. Maar er is nog geen concrete gezamenlijke agenda voor Noord-Nederland. Het verband moet sterker worden, ook op het gebied van financiering. We moeten weg van de praatstand en over naar de gezamenlijke doestand.

Dé zes ontwikkelingsthema's van Noord-Nederland

Om het ideaalbeeld van Noord-Nederland, zoals wij dat voor ons zien, te realiseren, moet je naar ons idee schakelen op zes thema's: arbeidsmarkt/onderwijs, infrastructuur, klimaatambitie, vitaliteit, digitalisering en ondernemerschap.

- **Arbeidsmarkt/onderwijs:** Vanzelfsprekend onze topprioriteit. De arbeidsmarkt is een noordelijke markt en behoeft ook een noordelijke aanpak. Het beschikbaar hebben én houden van goed gekwalificeerd personeel, op alle niveaus, is een belangrijk aandachtspunt waar we meters op willen maken. Daarbij is het noodzakelijk om buiten de huidige inzet op goed geschoold personeel, óók na te denken over aanvullende onconventionele oplossingen om voldoende arbeidskrachten beschikbaar te hebben.

We beschikken in Noord-Nederland over onderwijs van ontzettend hoge kwaliteit. Op alle niveaus. Maar de afstemming met de arbeidsmarkt (vraag & aanbod) is en blijft een aandachtspunt. Meer flexibiliteit in het onderwijs en curriculum is hierbij van doorslaggevend belang.

- **Infrastructuur:** Dit thema is voor ons een *no-brainer*. Dat moet op orde zijn. In het Noorden zien we daarin wel enkele knelpunten.
 - **Fysieke infrastructuur:** Noord-Nederland beschikt over alle ingrediënten om de logistieke draaischijf tussen de Randstad en Noord-Europa te zijn. Het gaat hierbij om een multimodale oplossing. Ook een luchthaven in de vorm van Groningen Airport Eelde hoort hierbij, als verantwoordelijkheid van alle drie de provincies. Verdere aandachtspunten zijn:
 - Het realiseren van een snelle spoorverbinding tussen de Randstad, Noord-Nederland én Noord-Duitsland
 - Vernieuwing sluizen Kornwerderzand en Delfzijl
 - Oplossing verkeersproblematiek A7
 - Verdubbeling van de N34
 - Verbreding van de A28 vanaf Zwolle naar het Noorden
 - Meer (internationale) branding van Noord-Nederland als distributie hotspot. Onder meer via de ingezette campagne TopDutch Logistics.
 - **Digitale infrastructuur:** Een hoogwaardige digitale infrastructuur (snel internet) is een eerste levensbehoefte voor de aantrekkelijkheid van Noord-Nederland. Zonder snel internet geen koplopersrol op het gebied van klimaatambitie, ondernemerschap, vitaliteit, digitalisering of welk domein dan ook. Nu al economisch sterke gebieden (bv. industrieterreinen), maar juist ook de toekomstig kansrijke gebieden, moeten standaard de beschikking hebben over voorzieningen zoals glasvezel.
- **Klimaatambitie:** Noord-Nederland was én is de nummer 1 energieregio van het land. Hoe zorg je ervoor dat het Noorden ook na de transitie van fossiel naar duurzaam nog steeds in de lead is? In het Noorden zijn zeker 20.000 banen verbonden met de energiebranche. Borg deze werkgelegenheid en kennis. De schaal van het Noorden is ideaal om er een duurzame proeftuin regio van te maken. Maak gebruik van deze kans.
 - **Circulaire economie:** Noord-Nederland heeft goede kaarten om de meest gunstige ontwikkelingsregio voor circulaire economie te worden. Deze voortrekkersrol krijgt een boost door (nog) meer samenwerking op Noordelijke schaal en kennisdeling en inspiratie op landelijk en internationaal niveau.

- Mobiliteit: Noord-Nederland als eerste emissievrije mobiliteitsregio. Benut de overzichtelijkheid van onze regio en wordt de nummer 1 proeftuin voor duurzame mobiliteit.
- Energietransitie: Noord-Nederland van fossiele koploper naar duurzame koploper. Aandachtspunten zijn:
 - Faciliteer ondernemers bij hun duurzame ambities; maak het interessanter om de bedrijfsdaken in te zetten voor energieopwekking (zonnedaken) en zorg voor meer financiële ondersteuning bij energiebesparingsmaatregelen
 - Stimuleer de doorontwikkeling en professionalisering van ontwikkelingen zoals groene waterstof en groen gas
 - Ontwikkeling offshore windparken Noordzee
- Vitaliteit: Een belangrijk thema, zowel voor VNO-NCW MKB Noord, de provincies en vele andere counterparts. Vitale werknemers zijn van levensbelang voor een vitale arbeidsmarkt en een vitale regio. Daar blijven we dus ook op inzetten. Wij verwachten nog meer slagkracht te kunnen creëren door initiatieven te bundelen. Denk aan de activiteiten van provincies, de HANNN, onze vereniging, maar ook van bijvoorbeeld onderwijsinstellingen. Door dit soort initiatieven te bundelen maak je meer massa en krijgen ze meer kracht. VNO-NCW MKB Noord is zeker een van de partijen die daar betrokken bij wil zijn en wil graag – in samenspraak met de provincies – hier actie op ondernemen.
- Digitalisering: De digitale wereld rukt op en daarmee ook de kwestie cybersecurity. In het Noorden hebben we topbedrijven op dit gebied, zowel in cybersecurity als op de rest van het digitale domein. Bij ons ligt de kans om voorloper te worden op dit gebied. De andere kant is dat ondernemers hier ook een uitdaging hebben liggen: Hoe kunnen zij deze nieuwe technieken optimaal benutten. Door hier op in te zetten kunnen we de economie in Noord-Nederland laten groeien, niet alleen op de ontwikkeling van deze technieken maar juist ook op de toepassing ervan. Dit relatief nieuwe thema heeft verdere uitwerking nodig. We zouden dit graag samen met de provincies willen adresseren.
- Ondernemerschap: Het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling én bedrijfsontwikkeling. Vanuit VNO-NCW MKB Noord zien we de mooie ontwikkeling dat provincies hierin acteren en hun rol pakken. Kijk bijvoorbeeld naar het Groninger vouchersysteem, 'Ik ben Drents ondernemer' en het succes van Ynbusiness in Friesland. Wij willen benadrukken dat de meerwaarde, los van de eigen initiatieven, en impact op onze ondernemers nog veel beter slaagt wanneer we dat nog meer gezamenlijk oppakken. Het beschikbaar maken van aanvullende financiering voor ondernemers bij ontwikkelingsvraagstukken (bv op het vlak van HR, innovatie, internationalisering) door de provincies blijft hierbij een belangrijk punt.

Om hier echt stappen op te kunnen maken moeten we samenwerken. Niet alleen de drie noordelijke provincies, maar ook het bedrijfsleven en het onderwijs. Als verenigd bedrijfsleven en overige branches willen we dit graag gezamenlijk met jullie oppakken.

Bovenstaande punten zijn onze topprioriteiten voor de komende vier jaar en verder. Wij gaan hierover graag met jullie in gesprek, om samen op deze thema's meters te kunnen maken. Wij zijn daar als werkgeversvereniging, met een grote achterban in alle drie de provincies, de aangewezen partij voor – waarbij ook de brede coalitie met onze branchepartners van grote waarde is.

VNO-NCW MKB Noord is een belangrijke speler in dit verband – en dat willen we ook blijven. Wij vertegenwoordigen het bedrijfsleven in de gehele regio, en maken ons,

namens hen, hard voor een zo aantrekkelijk mogelijk ondernemingsklimaat in deze regio. Voor bedrijven in het algemeen en voor onze leden in het bijzonder. Daarnaast werken we intensief samen met overige werkgeversbranches.

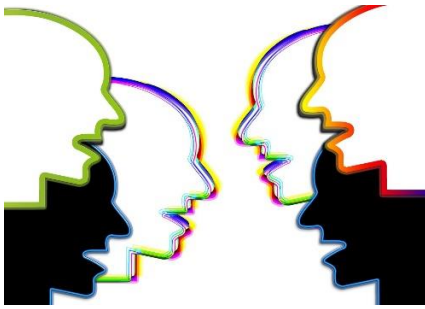
Dat doen we in Brussel, waar we aan tafel zitten met de belangrijkste Europese spelers. Maar ook in Den Haag, via ons kantoor in de Malietoren, hebben we directe contacten met de Haagse politiek. Onze regio Noord is één van de vijf regio's waar VNO-NCW MKB actief is. Dankzij dit landelijke netwerk hebben we niet alleen de juiste ingangen in onze eigen regio maar ook in Midden-Nederland, West, Brabant Zeeland en Limburg.

In onze regio hebben we drie regioteams, die zich focussen op de eigen regio, maar ook de gemeenschappelijke visie in de gaten houden. Collectieve belangenbehartiging staat daarbij centraal, maar we doen meer: we initiëren kansen en mogelijkheden en voegen waarde en kennis toe en we hebben een krachtig netwerk in heel Noord-Nederland.

Wij kijken met een ondernemende en positieve blik naar de uitdagingen die ons de komende vier jaar, en de jaren daarna, te wachten staan. Wij trekken al veel samen op, maar er liggen nog meer dan voldoende uitdagingen om de toekomst nóg beter vorm te geven en zo ons toekomstbeeld te realiseren.

Graag gaan we samen aan de slag!

COLOFON

Dit manifest is een uitgave van
VNO-NCW MKB Noord.

VNO-NCW MKB Noord
Postbus 132
9700 AC Groningen
T: 050-5343844
E: info@vnoncw-mkbnoord.nl
www.vno-ncwnoord.nl
www.mkbnoord.nl

Deze uitgave is met zorg
samengesteld. Er kan echter
geen enkele
aansprakelijkheid worden
aanvaard voor eventuele
onjuistheden of onvolkomen-
heden. Vermenigvuldiging
van (delen van) deze uitgave
is toegestaan, mits met bron-
vermelding.

© Copyright VNO-NCW MKB
Noord, maart 2019